

Pleegzorgvernieuwing

Uitbreiding pleegzorg & de combinatie van pleegzorg en arbeid

De provincie Noord Brabant heeft aardig wat media-aandacht getrokken met de voorgenomen experimenten op het gebied van extra facilitering en betaling van pleegouders. Aanleiding voor deze plannen vormde de wachtlijsten voor de pleegzorg in de provincie. Er zijn meer voorzieningen die experimenten uitvoeren om pleegouders beter te kunnen ondersteunen en faciliteren in de zorg voor specifieke groepen pleegkinderen. Het ministerie van VWS is voornemens een onderzoek te laten uitvoeren naar experimenten met gespecialiseerde pleegzorg ten behoeve van de opvang van jeugdigen die bijvoorbeeld tussen de reguliere pleegzorg en de residentiële opvang vallen, uitbehandeld zijn in residentieel of een specifieke variant van pleegzorg behoeven. Aan de andere kant wordt gezocht naar mogelijkheden om meer en nieuwe pleegouders aan te trekken in een tijd van toenemende arbeidsparticipatie.

Kwaliteitskringen

Op 1 december is Linda Steensma gestart als projectmedewerker voor het project pleegzorg 2 voor 20 uur per week. De hoofdtaak van Linda is het voorzitten van de kwaliteitskringen die in december 2002 van start gaan. In de kwaliteitskringen komen diverse onderwerpen aan bod, zoals de uitwerking van de opvoedingsvariant (hoe geven we de opvoedingsvariant inhoudelijk vorm), de begeleiding van ouders, deeltijdpleegzorg, de hulpverleningsvariant en het familieberaad.

Onderzoek deeltijdpleegzorg

Op 1 januari 2003 start het onderzoek naar deeltijdpleegzorg. Het onderzoek richt zich op de wensen van ouders, Bureau Jeugdzorg en zorgaanbieders ten aanzien van deeltijdpleegzorg. Het is de bedoeling dat de voorzieningen door dit onderzoek beter zicht krijgen op wat de behoeften zijn t.a.v. deeltijdpleegzorg, zodat zij bij het ontwikkelen van een nieuw deeltijdaanbod kunnen afstemmen op deze behoefte. Op dit moment zijn er contacten met drie onderzoeksbureaus. Het is nu nog niet duidelijk welk bureau het onderzoek gaat uitvoeren.

Functiescholing

De functiescholing voor beginnende pleegzorgwerkers van de Hogeschool van Amsterdam/ Brabant Bedrijfsopleidingen wordt volgend voorjaar opnieuw aangeboden. De locatie van de cursus is afhankelijk van de aanmeldingen. De cursusdata zijn op de vrijdagen: 7 februari, 21 februari, 14 maart, 28 maart en 11 april 2003.

Voor informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met Siemen Spinder; e-mail: s.spinder@interact.hva.nl of telefoon 023 - 5313884.

Uit de regio

Limburg

Op 30 oktober jl. zijn de uitkomsten van het innovatieproject "Nog beter in pleegzorg" in Limburg gepresenteerd. De verschillende deelprojecten; meer netwerkpleegzorg, meer deeltijdpleegzorg in verschillende varianten en de ontwikkeling van zorgprogramma's zijn door diverse medewerkers gepresenteerd. De uitkomsten zijn gebundeld in twee rapporten: het eindverslag en de modulebeschrijvingen.

De rapporten kunnen per e-mail worden besteld bij Rianne Jansen, voorlichter van de voorziening voor pleegzorg Limburg: jansenr839@bjzlimburg.nl (zo lang de voorraad strekt).

Overijssel

De provincie Overijssel heeft het initiatief genomen tot het project "Pleegzorg in Overijssel". De provincie heeft met de inspectie en de voorziening afgesproken nog in 2002 te starten met het project. Hierin worden alle ontwikkelingen bij elkaar gebracht, met als doel te komen tot een kwaliteitsverbetering in de pleegzorg. Het project moet leiden tot vernieuwing en verbetering van de zorg en de rolverdeling. Bijvoorbeeld de onduidelijkheid over de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van de eigen ouders van pleegkinderen moet opgelost worden. Er worden concrete resultaten geformuleerd en criteria om deze te toetsen. In oktober 2003 zal de inspectie opnieuw onderzoek doen bij de voorziening naar de resultaten.

Voorlichting & Werving

Goede respons campagne "Ouders voor even"

Het rendement van de campagne is op dit moment alleen uit de drukken in een toename van het aantal belangstellenden dat een informatiepakket heeft aangevraagd. Het toesturen van een informatiepakket is een eerste stap in het voortraject van aspirant pleegouders. De doorlooptijd van dit voortraject tot een definitieve inschrijving is normaal gemiddeld een half jaar tot een jaar. De ervaring leert dat voor mensen die naar aanleiding van een campagne reageren de doorlooptijd meestal langer is. Hierdoor kan over het uiteindelijke effect van de campagne nog weinig worden gemeld in termen van toename van het aantal pleegouders en het oplossen van het matchingsprobleem. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de informatieaanvragen in de eerste drie campagnemaanden en een vergelijking met dezelfde periode vorig jaar (tussen haakjes). De respons na de start van de campagne is aanzienlijk verhoogd: verdubbeld in de eerste drie campagne maanden.

	September 2002 (2001)	Oktober 2002 (2001)	November 2002 (2001)
Informatieaanvragen e-mail	328 (16)	182 (30)	152 (22)
Informatieaanvragen antwoordbon folder	64 (9)	111 (18)	59 (20)
Telefoontjes 0800-nummer	441 (195)	372 (279)	312 (266)
Overige informatievragen	21 (1)	26 (0)	9 (6)
Spreekbeurtpakket voor scholieren	70 (8)	39 (9)	56 (8)
Totaal	924 (458)	730 (336)	588 (322)

Studiedagen

Levensboek

Mobiel organiseert op 16 januari 2003 een studiedag over het gebruik van "Mijn levensboek" voor kinderen. De studiedag wordt gehouden in de Jaarbeurs in Utrecht. 's Morgens zijn er diverse inleidingen over identiteit, zelfbeeld en ervaringen met het gebruik van de levensboeken en 's middags zijn er verschillende workshops. Voor informatie of aanmelding: www.mobiel-pleegzorg.nl

NVP-symposium "Pleegzorg: betaalde zorg?"

Op 21 november heeft de NVP het symposium georganiseerd "Pleegzorg: betaalde zorg?". De zaal was verdeeld in twee stellingen "betaling is erkenning voor pleegouders" en "betaling is de dood voor het idealisme". Aan beide kanten van de zaal zaten evenveel mensen. Echter met het vorderen van de discussie kwamen de aanwezigen steeds dichterbij elkaar. Een betere facilitering voor pleegouders, afhankelijk van de situatie, is noodzakelijk. Er werden allerlei voorbeelden van vergoedingen genoemd. Voor: extra kinderopvang, praktische ondersteuning, inkomstenderving en pensioenvoorzieningen. Over de concrete invulling en de wijze van facilitering (bijvoorbeeld een dienstverband voor pleegouders) bestond nog wel discussie.

De nieuwe voorzitter van de NVP, Dick Roosink, gaf de aftrap voor de discussie. Erik Nicolai van de Nederlandse Gezinsraad (NGR) memoreerde de belangrijkste conclusies uit het NGR-rapport "Pleegzorg en betaalde arbeid in de 21-ste eeuw" uit 1999. De aanbevelingen en suggesties die in dat rapport zijn gedaan om pleegouders te behouden en nieuwe mensen voor het pleegouderschap te interesseren, bleken nog steeds actueel. Erik Vonk, voorzitter van de NVP-werkgroep *Gezinshuishouders* presenteerde de nota "Arbeidsvoorwaarden gezinshuizen", waarin de diverse gezinshuis-constructies in ons land zijn beschreven. Leny Kootstra, directeur jeugdbeleid van het ministerie van VWS, hield een inleiding en werd door de zaal stevig aan de tand gevoeld dat er meer geld voor de pleegzorg beschikbaar moet komen.

Na afloop was er de gelegenheid om afscheid te nemen van de (oud) voorzitter van de NVP, Peter Zevenhuizen.

Ter gelegenheid van dit symposium is een speciale editie van *NVP-Pleegcontact* verschenen met de teksten van de sprekers, aangevuld met diverse projecten, voorbeelden en meningen.

ACK-symposium

Het Amsterdams Centrum voor Kinderstudies (ACK) organiseert een symposium "Van je familie moet je het hebben", over nieuwe perspectieven in de jeugdzorg en het jeugdstrafrecht. Het symposium vindt plaats op 11 februari 2003 in het auditorium van de VU in Amsterdam. Verschillende sprekers houden een inleiding over ouderbegeleiding en de dilemma's ten aanzien van verantwoordelijkheden van ouders en begeleiders. Voor meer informatie www.med.vu.nl/edu/paog of telefoon: 020-4448444.

Onderzoek

Innerlijke logica van (pleeg)kinderen:

"Waarom kinderen hun (pleeg)ouders bij een verbod gehoorzamen of juist niet" - J. Doornebal, K. Okma en E. Singer (artikel in *Pedagogiek*, september 2002, p. 197-213)

Uit onderzoek naar innerlijke logica van (pleeg)kinderen werden twee significante verschillen gevonden tussen eigen kinderen en pleegkinderen. De meeste kinderen accepteren de autoriteit van de ouders, maar verdedigen ook hun eigen autonomie. De pleegkinderen die zich verzetten, doen dit niet alleen om hun pleegouders over te halen, maar ook omdat ze in de war zijn of gedreven worden door innerlijke conflicten. Eigen kinderen verdedigen hun persoonlijke rechten met heftig verzet; ze handelen alsof ze het niet kunnen verbuigen bij hun ouders. Pleegkinderen blijken zich niet te durven verzetten tegen beslissingen van hun pleegouders uit angst voor straf of vanwege gevoelens van machteloosheid. Identiek openlijk gedrag blijkt gemotiveerd te kunnen worden door verschillende patronen van doelen, belangen, emoties en aannames over zichzelf en de relatie met de (pleeg)ouders.

De gevonden profielen bieden suggesties voor de steun die pleegkinderen nodig hebben.

Voor meer informatie over (de inhoud van) het tijdschrift *Pedagogiek*: www.roquade.nl/pedagogiek/

Trendrapport jeugdhulpverlening 1995 - 2001

Het trendrapport jeugdhulpverlening 1995 - 2001 biedt een aantal kengetallen over de jeugdhulpverlening. Aan de orde komen het aanbod en het gebruik van de jeugdhulpverlening, wachttijden en wachttijsten en demografische kenmerken van jeugdigen die gebruikmaken van de jeugdhulpverlening. Per onderdeel wordt een analyse gegeven van de cijfers en wordt aangegeven in hoeverre waargenomen verschuivingen significant zijn. De pleegzorgcapaciteit is de afgelopen zeven jaar significant toegenomen. De bezettingsgraad bij de pleegzorg tendeeert, met schommelingen, naar een toename. De gemiddelde duur van een pleegzorgplaatsing is in de afgelopen zeven jaar toegenomen van 12 maanden in 1995 tot 22 maanden in 2001.

De trendrapportage is samengesteld door de Stichting Registratie Jeugd Voorzieningen (SRJV) en kan op internet worden opgevraagd via de website www.SRVJ.nl bij "producten / trendrapport".

Proefschrift "Indicatiestelling in de pleegzorg"

"*Indications for Foster Care in The Netherlands: An evaluation and model proposal*" is de titel van het proefschrift dat Ronald de Meyer op 13 februari 2003 in het openbaar verdedigt aan de Rijksuniversiteit van Nijmegen ten behoeve van zijn promotie. Het doel van het proefschrift is een bijdrage te leveren aan de continuïteit in het leven van een kind na een uithuisplaatsing door de kwaliteit van indicaties voor pleegzorg te onderzoeken. Een evaluatie van de huidige stand van zaken met betrekking tot de kwaliteit van indicatiestellingen voor pleegzorg kan leiden tot een verbeterd inzicht in de wijze waarop de indicatiestellingen voor pleegzorg in de nabije toekomst zouden moeten worden geformuleerd. Bovendien kunnen de nieuwe inzichten die uit dit onderzoek voortvloeien ondersteuning geven bij het formuleren van criteria voor pleegzorgplaatsingen en bij het ontwikkelen van een adequaat zorgtoewijzingsmodel.

Het proefschrift opent met een overzicht van recente ontwikkelingen in de Nederlandse pleegzorg en introduceert een classificatiesysteem voor pleegzorg gebaseerd op vier dimensies: de intensiteit van de zorg, het doel van de plaatsing, de relatie tussen kind en pleeggezin en de wijze van uithuisplaatsing. Hierna volgt een overzicht van theoretische en empirische onderzoeken die een verband leggen tussen verwijzingsfactoren en pleegzorgplaatsingen. Zo blijkt onder meer dat wanneer biologische ouders psychische en/of economische problemen hebben, pleegzorg een succesvolle hulpvorm is. Anderzijds is de hulpgeschiedenis van het kind een invloedrijke factor bij niet-succesvolle plaatsingen. Tot slot worden ideeën voor een screeningsinstrument voor pleegzorg uitgewerkt.

Een exemplaar van het proefschrift kost 15,00 en kan worden besteld bij de auteur: e-mail R.DeMeyer@acsw.kun.nl of per post (R. de Meyer, Groesbeeksedwardsweg 235, 6521 DJ Nijmegen).

Surftip

www.seksueelkindermisbruik.nl

Deze website is een van de resultaten van het actieplan "Aanpak seksueel misbruik van kinderen" en richt zich met name op preventie. Nogal wat (pleeg)ouders maken zich ongerust en zitten met allerlei vragen. Hoe kunnen (pleeg)ouders signalen herkennen die mogelijk wijzen op misbruik? Wat kan de hulpverlening aan steun bieden aan slachtoffers? Wat doen politie, justitie en hulpverlening met de plegers.

PI is een landelijke nieuwsbrief over actuele ontwikkelingen in de pleegzorg. Het is een gezamenlijke uitgave van de Stichting Pleegzorg Nederland en het Bureau Landelijke Voorlichting Pleegzorg. *PI* wordt gratis verspreid in een oplage van 2500. *PI* verschijnt acht maal per jaar.

Redactieadres
Postbus 19134
3501 DC Utrecht
Telefoon (030) 23064 00
E-mail info@pleegzorg.nl

Redactie
Janette Reukers,
bureau Landelijke Voorlichting Pleegzorg
Annemiek Postma,
Stichting Pleegzorg Nederland

